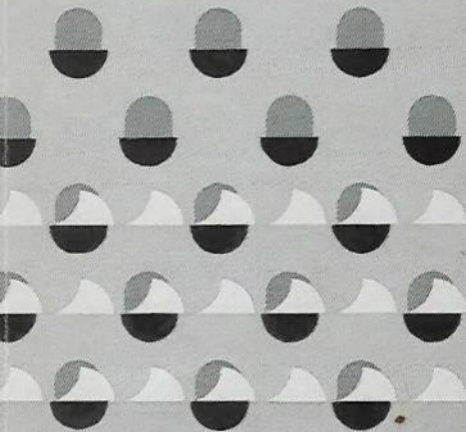

СТЕФАНІЯ ГУРКО

ТРИ ДЖЕРЕЛА

СТЕФАНІЯ ГУРКО

ТРИ ДЖЕРЕЛА

Поезія

*Великоматовській і Доржій
намі лесі Кітман
на добру згадку
від Стефанії Гурко*

Об'єднання Українських Письменників „Слово”
Торонто — Онтаріо — Канада — 1989

STEFANIA HURKO

THREE SOURCES

Collection of poetry

"Slovo" 1989

Обкладинка: Роман Раделецький

Друк: "Beskyd Graphics", 2559 Dundas St. West, Toronto, Ontario
Canada M6P 1X6 Tel.: 761-9882 Fax: 766-8537

**Незабутній пам'яті
Дорогого Мужа, Євгена
та нашим дітям: Марійці,
Андрієві і Романові
присвячую**

Клекотом води і шумом ріки
Говорять до нас минулі віки,
Розказують нам Істину буття
Водою джерел, потоком життя.

Щебече струмок — мале дитинча,
Сміється ручай — юнак у кущах,
Гомонить ріка — статечна жона,
Шумить у віках житейська вода.

А море хвилює, а море гуде,
Буття океан клекоче і жде.

На озері думок
легенький човник слів,
вдаряють весла мрій
об плеса тихих вод,
замислена пливу
до дальнихх берегів,
манить мене простір
у світ нових пригод,
замріяна пливу
крізь дивний світ казок,
таємний світ легенд,
чарівний світ билин,
до дальних берегів,
заплутаних стежок,
що в'ються крізь життя
до людськості вершин.

Замріяна пливу
по озері думок...

Слухайте, слухайте тишу,
Тишу, що світом колише,
Родяться зорі в небесному морі,
Світові тиша

метрику пише.

Слухайте, слухайте тишу,
Тишу, що грозами дише,
Кришаться зорі в небеснім просторі,
Світові тиша

історію пише.

Слухайте, слухайте тишу,
Тишу, що вічністю дише,
Падають зорі в безмежні простори,
Світові тиша

завіщання пише.

Слухайте, слухайте,
слухайте тишу...

ДУМА ПРО МОЛОДОГО ПОЕТА

А в неділеньку рано,
ще сонечко не вставало,
як молодий поет,
товариш лейстровий,
досвіту вставав,
до стола сідав,
тихенько промовляв:

„Благослови Музо,
Слово упіймати,
Слово загнuzдати,
Вірша написати,
Тай виїхати на ньому,
З убого двору,
Як лицар на білому коні
В дивне царство поезії.

Бо Слово мене оминає,
Бо Слово від мене втікає,
Конем білогривим
На волі гуляє.
І як мені його наздогнати,
І як мені д'ньому підкрастися,
І як мені його д'собі приласкати?
Ой, чи хитрощами,
Чи усмішкою,
А чи шовковою вуздечкою?

Ані хитрощами,
Ні усмішкою,
Ні шовковою вуздечкою,
А бистрим умом,
Та гарячим серцем,
Гей, та ще відвагою молодецькою.

Благослови, Музо,
Степом фантазії мандрувати,
Слова пошукати,
Слово упіймати,
Та до двору привести,
Буду його кормити,
Буду його напувати,
Буду його чесати,
Гриву буйну заплітати.

А коли вже приручу,
А коли загнуждаю,
Коли його осідлаю,
Тоді вірша напишу,
Тай поїду на ньому,
Як лицар на білому коні
В дивне царство поезії.

7 листопада 1972

ДАРУНОК МАТЕРІ

(пам'яті моєї мами присвячую)

Тисячу пісень
дала мені мама
 на дорогу,
на майбутній день,
щоб була в житті я неубога.
Дала пісень розмаїтих,
веселих і сумовитих,
і тужливих, і журливих,
насмішливих, жартівливих,
обжинкових, колискових,
калинових і вербових,
і колядок, і щедрівок,
і веснянок, і гаївок,
і купальних, і плакальних,
і любовних, і прашальних,
і весільних, і похмільних
 дала в серце пісень вільних
 на майбутній день
 тисячу пісень
 дала мені мама
 на дорогу.

Хай пісня родиться
 мов юний ранок
Із ночі пристрастей,
 із глибів почувань,
Прозябне в тиші
 мов світанок
У дня нового грань.
Вросте корінням
 аж у підсвідомість
Висмоктує із нетрів
 життєдайний міт,
Хай лезами билин
 віщує новість
Вростаючи у світ.
Свідомість потрясе
 неначе грушу,
Обтрусить думи
 від гнилиць буття
Дозрілим плодом
 хай наповнить душу
Вростаючи в життя.

ЗЕМЛЯ

*авторові новелі „Небезпечна Жінка”
Василеві Софронову-Левицькому*

Ти жінка, Земле, жінка кароока,
Жіноча, ніжна, тепла і ласкава,
Жадібно-ждуча, мстива і жорстока,
Як кожна жінка, що жоною стала.

Ти дзигою кружляєш довкіль Сонця,
Вдягаєшся в щораз то нові шати,
Аби любов і ласку приєднати
Свогого мужа, друга й оборонця.

Як глане він на тебе ще й пригорне,
В обняттях приголубить тебе, жоно,
Ти відслоняєш животворне лоно
Промінням його дужим плодотворним.

Аби кохати і життя родити,
Приняти ти готова біль і муки,
Не терпиш тільки холоду й розлуки,
Ганьби і зради не вмєєш простити.

Ти жінка, Земле, тайна незглибима,
Дажбожа розвозлюблена невіста,
Жіночости есенція пречиста,
Коханка Сонця, Мати і Дружина.

ВЕСНЯНИЙ РАНОК

(Марійці)

Йде доріжкою дівчина
в світлі сонячних променів
цокочуть черевички
по дзвінкому асфальту
танцюють твиста
кучері на плечах
чорняві кучері
позолочені сонцем

Доріжка
Сонце
Дівчина
Ранок весняний

* * *

ВЕСНЯНКА

Ой, весно, веснонько,
Де ж ти забарилася,
Ой, чи за горами,
Ой, чи за ярами,
Ой, чи за глибокими морями.

Та прийди до нас
В барвистім віночку,
Та прийди до нас
— Сонечко у косах —
Та прийди до нас
У зелен жупані.

Гей, та відгуляємо
Шумнеє весілля,
Шумнеє весілля
Та з женихом-вітром,
Хай він за тобою
Стужею не тужить,
Хай він за тобою
Слізоньки не ронить.

Ой, та покриєшся
Білою наміткою,
В білу постілоньку
Спатоньки ляжеш...

Гей та народиш нам
Ягідок черлених,
Ягідок черлених
Гей, та вогірочків зелених.

Хай возрадується
Та світ-батенько,
Хай возвеселиться
Матінка-Землиця,
Хай радіють щастям
Родимої доні,
Хай Життя воскресне
В молодому лоні

ПРИХІД ВЕСНИ

Ти прийшла, ти прийшла серед ночі,
Ніби з'ява, мов мрія, мов сон,
Я відкрила здивовано очі,
Як почувала твій стук до вікон.

За вікном біла ніч березнева,
Наче кішка брела по дахах
І почули півсонні дерева
Теплий подих на голих гілках.

І шептали слова ті чарівні:
Вже прийшла, вже прийшла, вже прийшла...
В білу ніч березневої рівні
Весни ласка на землю зійшла.

березень, 1974

Сонця кульбаб жевріють поміж трав,
Маленькі діти сонячної зливи,
Розсипались по травниках, щасливі,
Настав же час для втіхи і забав.

Бринять бруньки набряклі на гілках,
Ім трави вторять ніжне мурмурандо,
Кружляють у ритмічному рондо
Сонця кульбаб на скверах-травниках.

На клумбах розбудилися тюльпани,
Розлили пахощі ніжні нарцизи,
А ген в кутку, поміж торішнім хмизом
Видзвонюють конвалії дзвінками.

О радосте життя, п'янка шалена!
Чому ж тоді весни рука магічна
Не діткнеться душі моєї січня,
Чому ще крига на душі студена?

О сонце, розтопи ледяний панцер,
Нехай душа моя хоча на мить розквітне
І, мов земля, насичена, вагітна,
Закрутиться в розкішнім, творчій танці.

РАЙСЬКА ЯБЛУНЬКА

З кореня-серця
Виросла яблунька,
Яблунька виросла
Райська, розспівана,
Буйними вітями
Натхнення юного
Під синім небом
Тай зашуміла,
Зеленим листям
Зашелестіла,
Рожевим цвітом
Зашепотіла:

„Гей, розвівайтесь
Леготом мрії,
Гей, налітайте
Бджолами, думи,
Струшуйте, струшуйте
Пил плодотворний,
Щоб зародила я
рясно, обильно,
Щоб наливалися
Яблучка гожі
Кров'ю гарячою
Щедрого серця”!

12 квітня 1972

КЛЕНИ

Клени мої клени,
Шепочіть до мене,
Шуміть мені пісню
Про життя зелене,
Молоде кохання
на весні.
Молоде кохання,
Ніжне як зітхання,
Що часом присниться
В голубому сні.

Клени мої клени,
Листячко зелене.

травень 1974

ЛІТНІЙ ДЕНЬ

Сьогодні день,
мов мамині долоні,
лагідний, теплий.
Спокій, благодать
із неба ллються струмом
просто в серце.
Стигла сіножать
парує п'янкістю.
Життя меди
настояні стоять
у квітів келихах.
Грають бджоли
на струнах срібних арф.
Тремтить повітря
музикою трав
і звуками пісень.

І я стою
І п'ю красу
І п'ю красу й співаю.
чи чуєш, Господи?
це я,
це я стою посеред трав,
співаю і молюсь Тобі,
молюся і співаю,
і дякую Тобі за день,
За день оцей,
За дні такі
В моїм житті!

МІСТЕРІЯ ПІЛЬ

Вітер-вершник верховіттям
На зелених конях мчиться,
Чуб русявий, сонцесяйний,
Шапка сіра, баранкова,
Спнялась голуба керея,
Розпростерлась над землею.
Зашуміло в полі жито,
Вусами ячмінь моргає,
Аж у ярої пшениці
Грудь висока схвилювалась,
Очі мрії волошкові,
Губи-маки розцвілися.
Умліває, пропадає,
За тим вітром, що мчить лісом,
За грайливим русим бісом.

Довгожданного кохання
Запекла жагуча спека,
Позіхнув овес сонливо,
Деся заклекотав лелека...

Мчиться вітер-перелесник,
Біжать швидко вівці-хмари,
Поспішають до кошари,
Збилися у темну тучу,
Нашорошено спинились,
Зашептали трави змовно,
Зацвірчав цвіркун цютливо.
Грім загоготав здалека,
„Буде злива! Буде злива!“

Жито, пшениця,
Всяка пашниця
Спіє на полі
І колоситься
П'яне від сонця,
Розкоші повне,
Зріє ж бо зерно
У його лоні.
Дарма, що десь вже
Клепають коси,
Дарма, що спека
п'є соки й роси,
Дарма, що буйна
Зелень жовтіє,
Все це марниця,
Зерно ж бо зріє!

ПІЗНЄ ЛІТО

Втомилися бджоли літанням
За цвітів густими медами,
Несеться тужливе зітхання
Над полем, над лісом, садами.

Ген хмари пливуть каламутні
Сонливо кудись над землею,
Клекочуть лелеки попутні,
Скликаючи рід до вірею.

Калина вдягнула коралі,
Пишається добрим намистом,
А клени моргають до кралі
Густим, позолоченим листом.

Втомилися бджоли літанням,
Замкнулося зрілости коло,
Несеться тужливе зітхання
Над садом і скошеним полем.

27 серпня 1984

ПОЛІТТЯ

Минуло літо. Радість колосисту
Ізжато, зв'язано в дебелий сніп,
Відспівано вже обжинкову голосисто,
Завезено на тік, де глухо стогне ціп,
Де вітрять зерно чисто від полови,
Де гамірно працює толока,
Солома в стайню, де дійні корови
Ричать із вим'ям повним молока.
Десь млин гуде завізно над водою,
— Держи чергу! Хутчій но насипай! —
засіки повняться пахучою мукою,
Кому на паратас, кому на коровай.

ОСІННІЙ САД

Вагітні яблуні куняють у саду,
Доспілі яблука падуть на землю глухо,
Ім м'яко стелить ніжну пелену
Кмітлива осінь, вправна повитуха.

Втомились яблуні, пора уже спочить,
Всі соки віддали своїм рум'яним дітям,
Пожовкле листя тихо шелестить,
Стривожене тремтить на обважілих вітях.

Земне тяжіння забирає все в полон,
Зелена кров заціпеніла під корою,
Сад огорта важкий по злогох сон,
Ще мить, засне, покритий білою габою.

ПО КОНЦЕРТІ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

(присвячую В. Кардашеві)

Крізь пустелі сердець,
висохлих від суховіїв чужин,
знесилена пекучою спрагою,
упадаючи від втоми заблуканого мандрівця,
я добилася врешті
до криниці Якова мого народу,
Спраглими устами припала я
до життєдайної води
наших Колядок і Щедрівок...
Враз пустеля заповнилася
Ликами моїх пращурів
і вони створили для мене
Вертеп Різдвяний:

„Ой там Іванко сіно косив...
Бриніла,
Бриніла коса
Коло покоса
тихенько...”

„Ой учора із вечора
пасла Маланка два качура”...

„Святці сиділи, каміння били,
Каміння били, церкву строїли,
А Янгол злетів, на престолі сів,
На престолі сів, Службоньку правив..”

Вони напоїли мене
солодким медом мого дитинства,
нагодували мене
різдвяними калачами моєї молодости,
а старенький святець із обличчям Мойсея
показав мені на синю смужку в далині
Землі Обітованої...
О, Господи! — прошептала я —
Дай, щоб не була це
тільки Фатаморгана!

МІСТЕРІЯ ОБНОВИ

Сивіє світ сивизною століть,
У мряки тисячліть закутавшись серпанок,
А вічність голуба, поміж зелених віт
Народжує йому новий рожевий ранок.

Жагою золотою сонця він зачатий
У лоні вічності — жива надія —
Родивсь, щоб днем голубо-жовтим стати,
Щоб збулася Землі вічно-зелена мрія.

Людино, пам'ятай! Найбільше в світі чудо —
Це чудо Роздежства — Містерія Обнови,
І Вічність голуба завжди на світі буде
Як Таїна Життя, як Таїна Любови.

ДУМА ПРО ДЖЕРЕЛА

Серед степу розлогого,
серед степу безкрайого,
стоїть дуб високий,
на весь світ широкий.

А з-під дуба того,
з-під коріння старезного,
з-під коріння могутнього
три джерела випливають.

А у тих джерелах,
водиця все свіжая,
водиця все чистая
тай ніколи вона не висихає.

А що перше джерело — то джерело болю,
А що друге джерело — то джерело щастя,
А що третє джерело — джерело спокою.

А із першого джерела я води нап'юся,
А до другого джерела я лиш пригублюся,
А над третім джерелом я лиш нахилюся

Та й погляну я в нього як у дзеркало.

Ой, дубе мій, дубе,
що зі мною буде?
Буде тобі, доню,
ще багато болю,
Ще багато болю,
ще й краплина щастя...
Лиш не буде, доню,
для тебе спокою.

ПОДОРОЖ В НЕВІДОМЕ

Земле, землице,
Наша ти перевізнице,
Перевозиш ти нас
З небуття в невідоме,
За перевіз від нас береш небагато,
Береш небагато,
Лиш ціле життя.

3 березня 1973

НЕРОЗЛУЧНІ

(Євгенові)

Ми живемо зі собою разом,
Як буря й тиша,
Як грім і спокій.
Ми живемо зі собою поруч,
Як буря й тиша,
Як грім і спокій,
У всьому різні
І нерозлучні,
Як буря й тиша,
Як грім і спокій.

По різному пишемо разом
Поєму нашого життя.

лютий 1973

УДОВИНЕ ГОЛОСІННЯ

Боже мій, Боже,
Де муж мій милий,
Де моє Ладо?
Жалю мій жалю,
З перел, з коралю,
З морської піни,
Холодні стіни,
Холодна хата...
Така заплата
За плоди плоті,
За плідні ночі,
За карі очі,
Що світ любили.
Немає сили
Його забути...
Хіба отрути
Напитись маю?
В пеклі, чи в раю
Тебе шукати?
Моє ти, Ладо,
Моє ти горе,
Моя загладо

ЖОЛУДІ ДУМОК

Я поховала тебе
В дубовій домовині,
Я поховала тебе
Під шести сажнями землі,
Під мармуровою плитою.
Та як заховатися мені
Від думок невтішних,
Від пекучого жалю?
Ти розрісся крислатим дубом
У моїй голові,
Тверді жолуді думок
Давлять на душу,
Ти запустив туге коріння
У моє серце,
Ти виссав сльози
З моїх очей,
Я тепер криниця висохла,
Оставсь на дні
Лиш жовтий пісок
 моїх днів
І мертві пуголовиці
 моїх ночей.

СТЕЛИТЬСЯ ТУГА

Стелиться туга, як дим понад згарищем
Ватри полум'ям колись багатої.

Ще їй не хочеться чорною сажею
Скарги гнітючої впасти на землю.

Ще їй не хочеться з вітром розвіятись
Тихо полинути в холодну безвість.

Криється в тузі тепла крихіточка,
Що залишилася з ватри веселої.

Хай ще погріється втомлене серце,
Хоч дим викурює пекучі сльози.

„...І НЕ ВВЕДИ НАС У СПОКУСУ...”

Не вводьте мене в спокусу
заморожувати словами
 біль
притрушуючи його памороззю
 сухих сліз.
Сухі сльози
 роз'їдають моє серце,
Сухі сльози
 заморожують мою
кров.
Перо дотикається паперу
 — воно тупе й
безпорадне,
Перо дотикається серця
 — воно гостре й
дразливе,
Слова замерзають
 колючими борюльками
 між життям і смертю.

1 листопада 1979

НЕДОПАСОВАНА МАСКА

Маска на моїм обличчі
не держиться,
Коли припасую міцно
задиhaюся,
Коли скину,
не видержую тиску,
Погляди цікавих
пронизують мене,
раняють мою душу,
Найгірше тих,
що з удаваним милосердям
дивляться на мене,
як на людину, що забула
вдягнути маску,
яку годиться
носити між людьми
для приличности.

1. 2. 80

КНИГА ЖИТТЯ

Під твердими обкладинками
книги життя,
між сторінками
минулих днів,
засушені квіти
моїх споминів:
фіялки мого дитинства,
незабудьки моєї молодости,
любисток мого кохання,
барвінок мого подружжя,
ромени мого материнства,
маки моїх поривань,
волошки моїх надій,
кукіль моїх розчарувань,
рожі моїх радощів,
хризантеми моєї печалі.

Гортаючи сторінки
вдихаю прив'ялі пахощі днів,
що відійшли в минуле,

А за вікном,
на осінній грядці,
цвітуть безсмертники
моєї віри.

5 листопада 1979

ЧЕКАННЯ

Напнята струна
що дрижить мовчазно
чекаючи на ніжний дотик
чулих пальців
щоб розлитися
срібними звуками
свого настрою
не діждавшись
розірветься
сколихнувши тишу
болючим зойком
щоб більш ніколи
вже не дрижати

26 квітня 1972

Чи бачили ви
як умирає кохання?
Спочатку в'яне
як подарована троянда
в хрустальній вазі
ронячи пелюстку за пелюсткою
на білу скатерть
ще недавно
святкового стола
поміж сухі округинки
різдвяних калачів
Аж поки дбайлива рука часу
не згорне все разом
і не викине
на смітник дійсности.

. . .

Заблудилася я в лісі мрій,
в лісі мрій,
Між зеленої туги
хащами
Де палають жаги
полум'яні кущі
Де цвітуть божевілля
голубі квітки...
Заблудилася я в лісі мрій
і додому вернутись
не знаю куди.

МОВЧАЗНІ ДРУЗИ

Ви мовчки стоїте і дивитесь на мене,
Мої мовчазні друзі, мої зелені клени,
Киваєте мені привітними гілками,
Вітаєте мене листками-голівками.

Давно знайомі ми, живемо по сусідстві,
Здружилась з вами я в удювинім сирітстві,
І вже я не сама, і вже мені не лячно,
Що в чужині життя проходить необачно.

Ви міцно стоїте неначе на сторожі,
А як приходять дні понурі ще й негожі,
Тривожно шумите під бурями й дощами,
Тихенько плачете краплинами-сльозами.

Я розумію вас, вам теж нелегко жити,
Приходиться нераз і плакати й тужити,
За цвітом молодим, за золотим насінням,
Що з вітром полетить, не проросте корінням.

Спільна є в нас журба, спільні є в нас бажання,
Спільна є в нас мета, надії й сподівання,
В блакитну височінь вростати без упину,
Незламно встояти в сльоту і хуртовину.

ЗАБУТИЙ ЕРМІТАЖ

Здається все продумано, прожито
І жодна пісня в серці не брешить,
Записані сторінки вже підшито
В книгу життя, що десь в кутку лежить.

Хоч манить білість аркуша цнотлива
В казкову непорочно-синю даль,
Та думка нерозбуджена сонлива
Снується мов незбагнена печаль.

Душі незвідана суха пустиня
Оаз зелених відзеркалює міраж,
Де серця чулого набита скриня
Захована в людьми забутий ермітаж.

30 квітня 1982

СПІЗНЕНЕ ПОКЛИКАННЯ

Я могла би бути монахиною,
Бо люблю восковий запах свічі,
На столі, прикритім скатертиною,
Лики книг, що заглядають ввічі.

Я могла би бути монахиною,
Бо люблю затишшя творче ніші,
Дум мандрівку жовтою пустинею
До оази духа, що росте у тиші.

Я могла би бути монахиною,
Смакувати Слова животворний плин,
Утиратися поезії хустиною,
Коли біль вбиває в серце гострий клин.

МОЇ СТЕЖКИ

Мої стежки ведуть кудись поза городи
Далеко від шляхів шумних багатолюдних,
Гучних розмов, оповідань марудних,
Люблю самотність серед див природи.

Ціную над усе людську свободу,
Вона для мене творча необхідність,
З природою завжди у мене рідність,
З рослинного відай я народилась роду.

З деревами й квітками ми собі на „ти”,
Вони мене навчають, вгору як рости,
Це мої рідні браття і сестриці.

Для нас на небі світить життєдайне сонце,
Вночі всміхаються до нас зірничі,
У всесвіт глядимо через спільне віконце.

ЖІНОЧА ТВОРЧІСТЬ

День за днем іде,
А мережати
Вже не хочеться
У кутку би десь
Залишилися
Хоч зав'язувать
Стільки прялося,
Гапувалося,
Були скатерті
Рушники були
Подушки були
Ще й атласами
Були й тороки
Та ще й золотом
А тепер усе
А мережати
Полотно життя

все торочиться,
вже не хочеться,
дні мережати,
лиш полежати.
з життя тороки,
ними вороки,
стільки ткалося,
вишивалося,
в скринях кованих,
все гаповані,
повишивані,
попідбивані,
та заплетені,
переплетені,
лиш торочиться,
вже не хочеться,
вже зіпралось,

Скільки б там його
 не латалося,
Порозтріпані,
 поторочені
Дні валяються,
 як наврочені.

Коли я вибреду з ставка мілкого

свого „я”,

де бовтаюсь, як качка у болоті,
у замороженій німій скорботі,
ставка із дном замуленим,
де родяться п'явки страждань,
що п'ють гарячу кров
надій і сподівань.

Коли я вибреду з ставка
із берегом низьким,
зарослим осокою і шуваром,
високим, як стіна,
що засланняє світ
вже стільки літ,
де чути тільки кумкання нудне
сварливих жаб
і стишине чалапання лелек
все ласих до приваб.

Я знаю,
десь журчать струмки
поміж високих скель,
є ріки, що пливуть удаль
поміж людських осель
що зрошують поля
простуючи до моря...
А тут лишень нудьга й печаль,
мутна вода застоюлого горя,
ставок мілкий

в собі засклепленого „я”.

листопад 1974

НЕДІЛЯ РОЗСЛАБЛЕНОГО

Чекаю мов біблійний паралітик
аж непорушну воду слів
натхнення янгол
 сколихне своїм крилом,
як творчого пориву
 чудотворна купіль
думок розслаблених
 ісцілить неміч
і, вставши, візьму своє ложе
 і піду
на торжища людської безнадії
 Живої Правди
 голосити перемогу.

ЖИТТЯ

Антилогічне, антинаукове,
Антиреальне, антидріб'язкове,
Суцільне згущення живого „я”,
Його не можна розділити на атоми,
Зредукувати електрони і протони,
Бо це живе Життя, бо це живе Життя.
Його не можна ні змолоти, ні розтерти,
Воно на злість вам може тільки вмерти,
Сховатися від вас у край самотуття,
Бо це живе Життя, бо це живе Життя.

ВІЧНІ ПИТАННЯ

Чи я у світі,
чи світ у мені?
Скажіть мені ви
уми учені.

Чому я, хто я,
пощо я, де я?
Чи світ — це мрія,
чи світ — ідея?

Чи світ у мені,
чи я у світі,
Чи я лиш кома
у вічних міті?

Як мені жити,
як мені бути,
Щоб світ пізнати,
життя збагнути?

НІЩО

Завжди мене жахає те НІЩО,
що його ні вловити, ні збагнути,
хаос безликий, казна-що,
що мрякобісить поміж бути і небути.

Десь між буттям і небуттям
щілина темна і глибока,
провалля, безвість, забуття,
умом не змірене, невидиме для ока.

Там вдомовилося НІЩО,
що страшить пусткою й лякає,
таке безформне казна-що,
яке лиш віра у життя перемагає.

МОЛИТВА

Молюся у душі щовечора й щоранку,
Щоб дав Господь зустріти новий день,
Щоб з ранньою зорею на світанку
Будилась я до праці й для пісень.

Щоб сповнена любови й сподівання
Смирилась я як древо восени,
Віддавши світові без жалю й без вагання
Дозрілий досвід літа й пахощі весни.

Моєї самоти гірке смагляве зерня,
Туземного буття тверде ядро,
Життєвої мандрівки гостре терня,
Нехай спаде на саме серця дно.

Доля людини — кінь незагнуданий,
Що десь гуляє, в полі, на волі,
Життя дало нам тільки вуздечку,
Післало в поле шукати долі.

Хто її знайде, знайде-впіймає,
Собі підкорить і осідлає,
Той долю має. Життя для нього
Стелиться рівно, як шлях-дорога.

Та скільки, брате, степами бродить
Долі шукає і не знаходить,
А як і знайде — не має сили
Її впіймати, схопить за гриву,

а як впіймає, то не вдержиться,
Долі під ноги вмить повалиться.
В руках вуздечка, а степ як море,
Життя пропаще і в серці горе.

НА РІНІ ЖИТТЯ

На ріні життя
збираю плоскі каміньці днів
і пускаю зайцями
по воді часу:
стри-стриб-стриб,
скочить-недоскочить,
може перескочить,
може переплигне
крізь ріку буття.

Мов колесо, все крутиться життя
Довкола воза кованого осі,
Що їде в край незнаний забуття
По битій і крутій дорозі.

Погонич пугає, торкає батоном
То білого коня, то чорну кобилицю,
Що риссю мчать то містом то селом,
Збиваючи підків тужаву крицю.

Все крутиться і крутиться життя
Довкола воза кованого осі,
Що їде в край незнаний забуття
По битій і крутій дорозі.

25 квітня 1989

БІЛЯ ВІКНА

У шибку мого вікна
постукала гілка соснова.
„Ой, що за диво!“ — промовила,
„Це наче той сон,
що снився мені давно
ще в ядрах мого кореня,
це ніби казка,
яку бабуся-зима вторік
до сну мені розказувала.

Чи це так виглядає безсмертя?

Чи правда це,
що й я колись стануся білим аркушем,
на якому хтось малюватиме
візерунки своїх думок?
Чи заховають мене на пам'ятку?
Чи, може, зім'яту, кинуть у вогонь?”

Здрігнулася гілка й зажурилася...

„Чому ж судилась мені доля
рости біля вікна?
Он, сестри мої,
ростуть вільно й безжурно,
щасливі граються з вітром,
до них усміхається сонце,
манить їх безмежжя простору...
Куди ж мені дітись?
Твоє вікно перегородило моє життя.
Боляче й страшно
товкти головою об шибку й дивитись,
як ти роздираєш на дрібні шматочки

понівечені аркушики
моїх померлих сестриць.
Як мало попадає їх у книгу,
що лежить на твоєму столі.
Правду бабуся казала:
„Багато покликаних,
а мало вибраних...”
Що жде мене,
коли я стану білим аркушем?

Жалко стало мені гілки.
Я відчинила вікно й ніжно
погладила її розпечену голівку.
„Гілочко, посестро моя зелена!
Мені також судилося
рости біля вікна...”

13 лютого 1972

ВІЧНА ЗМІНА

Хоч часу струм пливе почерез мене
Рікою бистрою в бурхливий океан,
Несе на вир життя судно шалене,
Я вічній зміні все співатиму пеан.

Було б нудне життя людське без зміни,
Хоть би ми навіть і купались у добрі,
Якби недолі й щастя різні видозміни
Не йшли б до змагу в вільній боротьбі:

Зачерствіла б душа, заплісніла б докраю,
Померк би серця невгасаючий ватран,
А так, нехай пливе до пекла, чи до раю
На хвилях часу в ненаситний океан.

МЕТАМОРФОЗА

Минулих днів моїх гірка поразка,
колюче клоччя стиснуте в життя мозіль,
тепер розчесана в тонке повісмо казка,
намотана на споминів кужіль.

Думок моїх вертливе веретено
висотує слова, пряде з них срібну нить,
уява тче в нескінчену поему
життя бурхливого пропашу мить.

Тепер моя поразка
— долі казка,
Життя шаленого
нескінчена поема.

4 листопада 1972

ГРОЗА ПОЕЗІЇ

Сполохані слова
літають тривожно
як птахи перед бурею,
шугають неспокійно
шукаючи захисту,
налякані блискавкою думки,
громами почувань,
що готять на обрію.

Гроза поезії
ось-ось розіллється зливою,
обмиє запорошені крила слів і
будуть блистіти вони по-новому
в промінні вологому
по-грозового сонця.

Славлю прямоту прямого кута
ідеальну зустріч двох прямих
блискавичний удар
джерело нової енергії
так починається життя
так починається творчість
так будується дім
так споруджено хрест
для Богочоловіка

* * *

Викрешу радості іскру
з кременю життя,
серця кресалом
запалю суху губку любови,
хай палахкотить ватра
серед студених гір самоти,
хай закостенілі руки
гріються біля вогнику дружби,
хай щедрі долоні
пашать теплотою приязни,
бо кремень життя
ховає іскру радості,
бо серця кресало
запалює іскру любови.

15 грудня 1972

Я ВІДЬМА З ЛИСОЇ ГОРИ...

Я відьма з Лисої Гори, що поночам не спить,
літає понад світом на мітлі думок,
Я можу облетіти цілий світ за мить,
заглянути в найбільш віддалений куток.

Нема для мене брам, немає перешкод,
немає мурів, стін, закритих огорож,
над світом, я лечу без шуму, без пригод
під небом, що цвіте кущами жовтих рож.

І ніч для мене день, а день для мене сон,
кошмарний прикрий сон мізерного буття,
лише тоді, як світ дрімає в унісон,
я на мітлі думок — лечу в життя.

5 листопада 1972

Відлуння слів давно почутих, призабутих,
Десь гомонить серед буття холодних скель,
У сивій мряці почувань ледви відчутих,
Бажає вирватися з німоти пустель.

Стежками пам'яти бреде душа самотня,
Крізь давніх споминів заплутані хащі,
Скрушіле серце туга печалить скорботня...

І раптом... вже не сиві мряки, а дощі,

Дощі весняні, теплі, зливні, скоросплесні
Ринули з неба вічних почувань,
Слова любови з гробу пам'яти воскреслі
Збудили душу зацімлілу від страждань.

квітень 1974

МАМИНІ ОЧІ

(Братові Семенові)

Мамині очі
голубо-сірі
ласкаві
Гляділи на мене
з обличчя
молодшого брата...
Безсмертя,
хто каже,
що ти не існуєш!?
„У тебе, сестро,
родимка,
така, як у мами,
А очі карі,
такі ж,
як у нашої бабці...”
Мама й бабуні
давно вже
на світі немає,
А голови наші
покрились вже
попелом часу,
Роки розлуки
полинули в вічність
на крилах сталевих джетів,
Кордони,
залізні заслони,
зникли в безмежжі,
У ждальні
клівлендського аеродрому
відбулася дивна містерія:
Мамині очі
гляділи ласкаво
у карі бабунині,

Мамині очі
 сяяли ніжно
 іскрами радості,
Бабунині очі
 блистіли волого
 росами щастя...
Безсмертя!
 Хто сміє казати,
 що ти не існуєш?!

НАД БИСТРИЦЕЮ, НА РІНІ...

(Братові Миколі)

Над Бистрицею, на ріні,
В Ямницькій* тихій долині,
На сірім твердім камінні
Лишились там наші сліди.

Бродили ми там бродами,
Мілкими переходами,
Поміж рвучкими водами
У Стінку,** на той бік ріки,

За черешнями й малинами,
Полуницями й ожинами,
Там вузькими стежинами
Ми ходили в юнацькі роки.

У Бистриці купалися,
В Сосніні*** вигрівалися,
Пісочком витиралися,
Співали гуртом співанки.

З Василями й Богданами,
З Марійками й Оксанами,
Ми з друзями й коханими
Провели там юні роки.

Хоч давно це минулося,
Та й досі не забулося,
А тепер забагнулося
Віднайти наші юні сліди,

Над Бистрицею, на ріні,
В Ямницькій тихій долині,
На сірім твердім камінні —
Пригадати юнацькі роки.

* Ямниця — родинне село авторки.

** Стінка — гора вкрита лісом над рікою Бистрицею.

*** Соснина — пляжа над Бистрицею.

ПРИЛЕТИ ВЕСНЯНИЙ, ВІТРЕ *(Сестрі Марійці)*

Прилети, весняний вітре,
З Рідної Землі,
Може подих твій обітре
Сльози на лиці.

Кажуть, плакати не личить,
Сором від людей,
Може легіт твій позичить
Щастя для очей.

Принеси про юність спомин
На своїм крилі,
Хай почую в серці гомін
Рідної Землі.

ДО ДЖЕРЕЛ *(Синові Романові)*

Поплисти хочу горі руслом крові,
Крізь шлюзи й греблі многих поколінь,
Заглянути в віків таємну далечінь,
Знайти дорогу до б'ючких джерел обнови.

Відкрити темні підсвідомости печери,
Де сховок скарбів мого роду і народу,
Відважити від них важку стару колоду,
Змагаючи Харібди, Сцілли і химери.

Пізнати береги й прудке русло буття,
Відбути прощу в храм душевної обнови,
Відчути зов прабатьківської крові,
Збагнути всю глибіню і ціль життя.

РОДИТИСЯ СВІТЛОВІ ВАЖКО...

(Синові Андрієві)

Родитися світлові важко
Колоти темряву ночі,
Що світ цей держить у обіймах,
У пристрастей темних полоні,
Родитися світлові важко
На неба вузькім небосклоні.
Та все ж таки мусить родитись,
Колоти темряву ночі,
Бо світ світло бачити хоче,
На нього ждуть з тугою очі.
У змагу невпиннім щохвилі,
За світ зводять бій дві стихії,
В цім змагу зродилась людина,
Темноти і світла дитина.

ДІТЯМ НА ДОРОГУ

Піднесіть чола
 під цілунки сонця,
Випряміть груди
 вітрові в обійми,
Відкрийте очі,
 й милуйтеся красою,
Відкрийте вуха
 й слухайте як б'ється
Відвічний пульс життя довкола!
У ми відкрийте
 й пізнавайте правду,
Серця відкрийте
 і любіть, кохайте!
Відкрийте душу
 і шукайте друзів
І йдіть, і йдіть
 безстрашно у майбутнє!
І з вами буде радість,
 і з вами буде щастя,
І з вами буде мудрість
 і з вами буде правда,
І з вами будуть люди
 і з вами буде Бог!

ТВОРЧІ АСОНАНСИ

Гудуть у голові чужі думки, мов бджоли,
Що зносять мед з лугів і піль барвистих,
У вулик добре вимощений, чистий,
Із вічками на всі чотири сторони,

Там де дрімають лялечки маленькі, ніжні,
Думок майбутніх зародки рожеві,
А поміж ними мати-королева,
Леліє-марить сни, про перший лет весільний,

Коли, напившись медів добрячих,
Тіла стужавіють і виростуть їм крила,
Тоді вже не зупинить жодна сила
Свій перший рій в широкий світ позвати.

Воскресним дзвоном
вдарила пісня
в дзвіниці серця,
страсні калатала
дерев'яної печалі
затихли,
весняною фіялкою
зацвіла надія.

Душа воскресла з мертвих!

НЕБЕСНИЙ СІВАЧ

Хто сіє в душу дум живе насіння,
Хто кільчитись допомагає і рости,
Зотліле зерно зве до воскресіння,
Велить на сонці піснею цвісти?

Душа моя, немов розлоге поле,
Розорана життям, як плугом орача,
Скороджена і радіщами й болем
Весняних дум чекає сівача.

Косою слова кошу спілу ниву,
Дозрілі думи в'яжу в золоті снопи,
Молочу зерно людям на поживу
І знову жду небесної сівби.

Зародила нива мого життя,
буйним житом дум колосистих,
маками натхнення,
волошками поезії.
Шумить моя нива,
хвилює жито,
маки з волошками розмовляють,
ниву життя мого украшають.

Може люди пожнуть,
хліб пахучий спечуть,
а волошками й маками
молоді завітчаються.

ВИБІР

Вибираю все дорогу щонайдовшу,
Бо дорога — це для мене рух, життя,
По якій я відбуваю мою прощу
У той храм, що світиться здаля.

Вибираю все дорогу найкрутішу,
Що спинається невпинно в вишину,
Бо дорога ця найцікавіша,
Не веде життя на мілину.

Як утомлюся, спочину край дороги,
Задивившись у незаймані світи,
Бо нащо ж здалися тоді ноги,
Якщо ними по дорозі не іти?

Зловлю я мить, як пташку пестрокрилу,
Замкну її у срібну клітку слів,
Підсиплю зерна чистого в поживу,
Дам свіжої води з криниці почуттів.
Останься назавжди, пташино полохлива,
Я зберігатиму тебе, як скарб,
Мого життя хвилино трепетлива,
В моїм ти серці вирізьбила карб.

САМОБУТНІ ВІРШІ

Мої вірші ростуть непомітно, як трави,
Як квітки на весні, як збіжжя на полях,
Вибирають самі і катрени й октави,
Як кому до вподоби, кому який шлях.

Вибирають собі різні форми і барви,
Щоб віддати всю суть, неповторне єство,
Я ношу на палітрі за ними всі фарби
І кладу їх послухно на полотно.

Мої вірші ростуть непомітно у тиші,
Безшелесно ростуть, як трава на весні,
Їм не треба реклями, не треба афіші,
Лише серця людського, що любить пісні.

* * *

Думка на якорі в дійсности пристані
Пахне морською водою глибин,
Сонно хитаються вітрила приспані
Шумом невтишним портових мілин.

Рушити в мандри б, у даль неозору,
Пестячи груди хвилястих морів,
Щогли піднявши високо угору,
Плисти крізь шторми до дальних країв!

ПРИШЕСТЯ

Неспокій.
Такий неспокій
як перед пришестям,
пришестям невідомого,
таємного, страшного,
чогось, що знищить,
виверне з корінням,
як повінь, як гроза,
як кінецьсвіття
усе віджите,
більше непотрібне.
Воно гряде
і я піду за ним
хоча б у смерть,
бо смерть — це не поразка
а двері у нове,
у щось нове,
що родиться із крові,
воно крізь темряву
переплигне в обнові
туди, де вічність,
де життя безсмертне.

липень 1982

ПЕРВОРОДНИЙ ГРІХ

„На початку було Слово...”

Пахучі яблука Слова
 рясніють на дереві пізнання,
Очима жадібної Єви
 гляджу на заборонений плід,
Захланности вуж сичить
 у боязливому серці:
„Зірви, вкуси,
 а будеш яко Бог!”
Сочистий м'якуш Слова
 солодом наповнив уста,
Гіркі зернятка Правди
 сховали нерозгадану Тайну,
Обгризений качан
 залишився в руках,
 як свідок проступку.
В ту мить
 гострий меч Херувима
 завис над головою
Й ворота раю
 закрились за мною назавжди.

БАЗАР

Коли на землю зійде глуха осінь
Закутана в лахміття сірих хмар,
Тоді тужлива вітру стоголосінь
Заводить сумну пісню про Базар.

Про той Базар, де мужність продавала
Життя вояцького достиглий плід,
Де за червінці крови купувала
Свому народові солодкий волі міт.

Про той Базар, що впав багряним листом
На груди прадідівської землі,
Немов важке рубінове намисто —
Дарунок Батьківщині дорогій.

Зимового Походу шлях розритий,
Поле боїв, покрите трупом юнаків,
І під Базаром чорний гріб розкритий
На триста п'ятдесят і дев'ять вояків...

Я бачу Вас усіх у цю хвилину
І серце пропікає гніву жар,
Ще гряде мста-відплата, Україно,
За листопад кривавий, за Базар.

Гляджу в холодну темінь ночі
Туди, де Рідний Край у далині,
А чей побачать мої очі
Світанок Віфлеємської зорі.

Похмура ніч, холодний простір,
Морозом скована земля,
Над нею скалить зуби гострі
Кривава зірка із Кремля.

Ще Ірод п'яний бенкетує,
Опершись на двосічний меч,
Іродіяда ще глузує
З відрубаних голів Предтеч,

Та Непорочного Зачаття
В пречистім лоні зріє плід
І Благовіщення багаття
Освічує до Віфлеєму слід.

Пророча заповітня мрія
Збувається. Пора гряде,
Коли народиться Месія
І правда наша оживе.

Гляджу в холодну темінь ночі,
Туди, де Рідний Край у далині,
А чей діждуться мої очі
Світанку Віфлеємської зорі.

ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗОВІ

Тебе я завжди ждала, Валентине,
На роздоріжжях, що лягли хрестами,
На пустирях далекої чужини,
Розкраяних самотности шляхами.

Серед снігів байдужості людської,
Серед холодних скель, покритих льодом,
На грані пропасти глибокої страшної,
Над мертвих душ безславним гробом.

У темряві густій зневіри й безнадії
Ти засвітив вогонь, наш Прометею
У серце кволе впала іскра мрії,
Полум'ям віри запалив ідею.

І вже мені не страшно на чужині
Згоряти нетлею в вогні живого світла,
Бо знаю, що на рідній Батьківщині
Надія наша виросла й розквітла.

В темниці Володимирській камінній
Караєшся за всіх нас, Валентине,
Та світ осяяли слова Твої промінні
І знову ожила з Тобою слава України.

*липень 1974
голодівка в Оттаві*

ТОМИНА НЕДІЛЯ *(Пам'яті Василя Стуса)*

Сьогодні вранці, в Томину неділю,
Мені в канадському дозвіллі,
Явився, як невірному Томі,
Христос,
Воскреслий з мертвих,
Василь Стус.

Його в Мордовії замордували,
В зеківськiм гробі поховали,
А він воскрес, із гробу встав
І дивним світлом возсіяв!
Криваву „Палімпсестів” плащаницю
З мордовської холодної темниці
У світ широкий принесли
І друзям в руки віддали
Апостоли вселюдської свободи,
Аби увірували всі народи.

І ось тепер, на чужині,
Явився, як Христос Томі,
Отут таки, в моїй світлиці,
Де „Палімпсестів” плащаниця,
Воскреслий з мертвих,
Василь Стус!
Це був неначе землетрус!
Світилося його зоряне тіло
Моя душа, діткнувшись несміло,
Ясним зайнялася промінням
І я повірила у воскресіння
Поета, Стуса Василя,
Розп'ятого в мордовських лагерах
За СЛОВО ПРАВДИ.

МОЛИТВА ТИСЯЧОЛІТТЯ

Владико Небесний, молитву прийми
За нарід, за Русь-Україну,
У ласці своїй вовік бережи
Всю нашу Велику Родину.

Вже тисячу літ, як віру Христа
Наш князь Володимир Великий
Приняв враз з народом на водах Дніпра
Твоєї взивав він опіки.

Ми віру святу зберегли у віках
І предків священні обіти,
Князів і гетьманів, що в світ на стягах
Христові несли заповіти.

Тризуб Володимира — герб наш і хрест,
Нев'янучий символ держави,
Нам вказують шлях, немов Божий перст,
До щастя, до волі, до слави.

Владико Небесний, нам звагу подай
Боротись за Правду Христову,
Щоб цвів, як колись, наш батьківський край,
Щоб були могутні ми знову.

Хай сили ворожі неволі і тьми
Розвіються мов буревії,
Хай мир і любов будуть поміж людьми
І славиться наш святий Київ.

ПРОКИНЬСЯ, КИЄВЕ!

Прокинься, Києве, Душе Народу!
Прокинься, Києве, із вікового сну!
Світає вже, зоріє світло Сходу,
Буремний грім розбуджує Весну.

Вдихни свіжинь степів у дужі груди
І випростуйсь на весь могутній ріст,
Хай бачить світ, хай знають усі люди,
Що Ти Володар рідних сіл і міст.

Вдягнись у пурпур княжого століття
І берлом хай оздобиться Твоя рука,
Вергни в вогонь ненависне лахміття
Всеросійського Вані-міщуха.

Хай знов засяє нам Свята Софія,
Корона Твого світлого чола,
А заповіт Апостола Андрія,
Твого життя призначення й мета,

Хай збудеться й на Твоїх горах
Завітня засяє Божа Благодать,
На України нескоримої просторах
Хай знову загремить священна рать.

На Твоє Слово ждуть усі народи
Імперії безбожної Москви,
До щастя, слави, миру і свободи
На шлях їх переможний поведи.

Прокинься, Києве, Душе Народу,
Прокинься, Велетню, із вікового сну,
Хай знов загомонять дніпровські води
Про Твою славу, про нову Весну!

ЗУСТРІЧ

Степанові Сапелякові

Тебе, я друже дорогий, спіткала
В нерідній і далекій стороні,
Як вже мені зозуля відкувала
Невтішні й сірі на чужині дні.

Ти йшов-вертався дорогою прямою
Туди, де рідний наш Єрусалим,
Ступав розмірено невтомною ходою,
Хоч очі пік Ідкий отруйний дим.

Ти в чаші ніс ПРЕСВЯТІ ТАЙНИ СЛОВА
Твоїх натхненних страдницьких віршів,
Паломниці заблуканій ти не відмовив
Причастя з рук твоїх на склоні днів.

І ожила душа й повірила я знову
У ПРАВДУ СЛОВА — вічності чертог —
Що на початку всього було СЛОВО,
Що СЛОВО БУЛО В БОГА і що СЛОВО — БОГ.

*23 квітня 1989
вербна неділя*

СПРАВЖНІЙ МОНУМЕНТ

У 175-ліття з дня народження Кобзаря

*„Тільки я, мов окаянний,
І день і ніч плачу
На розпутьях велелюдних...”*

Тарас Шевченко — „Послання”

На всіх розпутьях велелюдних світу
Стоїть у бронзі вилитий ТАРАС
І кличе нас до змагу і до ЗВІТУ,
Щоб не проспали знову слухний час.
Бо вже сліпі прозріли, а глухі почули
Про нашого народу горе й біль,
Бо вже й рабів, що волю призабули,
Збудив зі сну зловісний ЧОРНОБИЛЬ,
Бо вже заблукані знайшли дорогу,
Бо вже розсіяні знайшли своє ядро,
Бо в ТИСЯЧЛІТТЯ помолились Богу
З святими горами і Київ і Дніпро.

З Гори Чернечої несеться голос знову:
„РОЗКУЙТЕСЯ, БРАТАЙТЕСЯ” — БРАТИ!
Шануйте, зберігайте РІДНУ МОВУ,
Несіть одвічне СЛОВО ПРАВДИ у світі!

Ген, з ВІННІПЕГУ, з ВАШИНГТОНУ й всього світу,
з ПАРИЖУ, з КУРИТИБИ, в бронзі вилитий ТАРАС
Взиває нас до змагу і до ЗВІТУ,
Щоб не проспали знову слухний час,
Щоб ми єдналися у боротьбі за ВОЛЮ
На нашій рідній прадідній землі,
Щоб не шукали на чужому полію
Того, що здобувається лише в борні,
Щоб ми єдналися у боротьбі за ПРАВДУ
У неповторний і вагомий цей момент,
За УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СУВЕРЕННУ ВЛАДУ
І цим йому здвигнули СПРАВЖНІЙ МОНУМЕНТ.

18 червня 1989 р.

ПРО БІЛЬ, ЛЮБОВ, ДОБРО, СВОБОДУ, ПРАВДУ І ВІЧНІСТЬ ТА ІНШІ РЕЧІ

1. Біль, як молот;
одних кришить,
других сковує.
2. Любов, як вогонь;
одних спалює,
других, як хліб,
випікає.
3. Добро, як вода;
через одних пропливає,
у других просякає.
4. Свобода, як жінка;
прагне любови
й не терпить насилля.
5. В добу розбиття атома,
неподільною залишилася
тільки Правда.
6. Правда — неподільна.
Півправда —
це найбільша брехня.
7. Брак Правди —
це фантазія,
Може тому на світі
багато поетів.
8. Поезія багатослівна
часто нічого не говорить,
скупа на слова
часто промовляє до серця.

9. Правда стара як світ
і нова, як новонароджене життя.
Що старше світ чи життя?
10. Якщо світ без життя,
то кому він потрібен,
Якщо життя не для світу,
то кому воно здалося?
11. Говорити зі собою легко,
бо ніхто не суперечить,
Говорити зі собою важко,
бо нема перед ким брехати.
12. Слово родиться в душі,
проростає в розумі,
плодоносить ділами в житті.
13. Пирієм брехні
замшило Слово.
Богоборці, лжепророки,
Лжепоети закапарили ґрунт
людської душі.
14. Душа — ґрунт,
в якому Бог посіяв Слово.
15. Справжні поети —
шукачі Правди.
Слово —
дорога до Вічності.
16. Слава і Заздрість
супутниці в житті,
нерозлучні до смерті.

17. Смерть робить Славу
безсмертною,
а Заздрість —
безглуздою.
18. Той, хто винайшов двері,
був найбільш
винахідливою людиною.
Людина бездомна,
коли перед нею
всі двері замкнені.
19. Центрифуга Землі
ділить людей
за їх питомою вагою.
20. Питома вага людини
залежить від її
духовного насаження.
21. Чим більше духовне насаження,
тим менше земне притягання.
Може тому Земля крутиться.

ЗМІСТ:

Житейська вода	5
На озері думок	6
Слухайте тишу	7
Дума про молодого поета	8
Дарунок матері	10
Хай пісня родиться	11
Благословенні	12
Земля	13
Весняний ранок	14
Веснянка	14
Прихід весни	16
Сонця кульбаб	17
Райська яблунька	18
Клени	19
Літній день	20
Містерія піль	21
Жито, пшениця	22
Пізнє літо	23
Поліття	24
Осінній сад	24
Зимові дерева	25
По концерті колядок	26
Містерія обнови	28
Дума про джерела	29
Подорож у невідоме	30
Нерозлучні	30
Удовине голосіння	31
Жолуді думок	32
Стелиться туга	33
Не вводьте мене у спокусу	34
Недопасована маска	35
Книга життя	36
Чекання	37

Чи бачили ви	38
Заблудилася я	38
Мовчазні друзі	39
Забутий ермітаж	40
Спізнене покликання	41
Мої стежки	42
Жіноча творчість	43
Коли я вибреду	45
Неділя розслабленого	46
Життя	46
Вічні питання	47
Ніщо	48
Молитва	48
Доля людини	49
На ріні життя	49
Мов колесо	50
Біля вікна	51
Вічна зміна	53
Метаморфоза	54
Гроза поезії	55
Тюлені прочуттів	56
Відчуті невідчутне	56
Душі потрібна вічність	56
Славлю прямоту	57
Викрешу радості іскру	57
Я відьма з Лисої Гори	58
Відлуння слів	59
Мамині очі (братові Семенові)	60
Над Бистрицею	62
Прилети весняний вітре	63
До джерел	64
Родитися світлові важко	65
Дітям на дорогу	66
Добре сміятися	67
Творчі асонанси	68
Воскресним дзвоном	69

Небесний сівач	69
Зародила нива	70
Вибір	70
Зловлю я мить	71
Самобутні вірші	72
Думка на якорі	72
Пришестя	73
Первородний гріх	74
Базар	75
Гляджу в холодну темінь	76
Валентинові Морозові	77
Томина неділя	78
Молитва Тисячоліття	79
Прокинься, Києве!	80
Степанові Сапелякові	81
Справжній монумент	82
Про біль, любов і т. п.	83

